

Marktinformatiedag Rijkswaterstaat Kustlijnzorg en Baggeren & Bergingen

Rijkswaterstaat organiseerde op 3 juni 2024 een marktinformatiedag voor bedrijven die geïnteresseerd zijn in het uitvoeren van zeegaande baggerwerkzaamheden (ZD A Baggeren & bergingen) en suppletiewerkzaamheden (Kustlijnzorg). Zomer 2024 worden er weer werkzaamheden aanbesteed. Twaalf bedrijven maakten gebruik van de uitnodiging van Rijkswaterstaat via TenderNed en bezochten de bijeenkomst in het Keringhuis in Hoek van Holland.

Rijkswaterstaat organiseerde deze marktinformatiedag om belangrijke informatie en updates te delen en om de relaties met marktpartijen te versterken. Tijdens deze dag zijn enkele actuele thema's in zeegaande projecten besproken: ontwikkelingen in de conditionering van (onderhouds) sediment in de zeegaande baggermarkt (Baggeren en bergingen), de actualisatie van de inkoopstrategie (Kustlijnzorg), duurzaamheid, aanpak ontplofbare oorlogsresten en het registratiesysteem M.A.R.S. Hieronder vatten we de presentaties kort samen:

- **Opening**

Als grote opdrachtgever is Rijkswaterstaat zich bewust van de voortdurende veranderingen die de baggermarkt op verschillende onderwerpen doormaakt. Deze zomer (2024) zet Rijkswaterstaat weer werkzaamheden op de markt met een nieuwe serie aanbestedingen. "Als opdrachtgever organiseren we deze bijeenkomst om onze relatie met u, de marktpartijen, te versterken en te onderhouden, lichtte portfoliomanager Zee en Delta *Bert Kassies* toe. "Ook horen we graag welke ideeën daarover bij u leven. We willen u informeren, maar niet verrassen. Door projectoverstijgend met elkaar in gesprek te gaan, kunnen we gezamenlijk inspelen op nieuwe kansen en uitdagingen. Buiten moet het gebeuren."

- **Ontwikkelingen waterbodemonderzoek (onderhoud)sediment**

Omgevingsmanager *Tijmen Fongers* en contractmanager *Koen van Veen* van Baggeren en Bergingen (ZDABB) hebben een update gegeven van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren in waterbodemonderzoeken die voorafgaan aan onderhoudsbaggerwerk. ZD A BB heeft in 2021 een verbetertraject opgestart en afspraken gemaakt met het Bevoegd Gezag (Inspectie Leefomgeving en Transport, ILT) over de manier waarop waterbodemonderzoeken worden uitgevoerd, gecontroleerd en ingediend bij het Bevoegd Gezag. Met name in de manier van werken in gebieden waar de Bijzondere Strategie Monitoring (BSM) geldt of moet gaan gelden is de werkwijze veranderd. Ook ontwikkelingen zoals het onderzoeken op PFAS verontreinigingen en het meenemen van geofysische analyses hebben er voor gezorgd dat opdrachtnemers van onderhoudsbaggerwerk en hun onderaannemers nu anders werken dan een aantal jaar geleden. ZD A BB sluit voor de lopende contracten VTWs af en in nieuwe contracten wordt de gewijzigde werkwijze standaard opgenomen.

- **Inkoopstrategie Kustlijnzorg**

Vanwege de vele ontwikkelingen binnen Rijkswaterstaat en in het werkveld wordt de inkoopstrategie voor de zeegaande baggermarkt geactualiseerd. Inkoopadviseur *Jos Nellen* (Kustlijnzorg) gaf aan dat de huidige inkoopstrategie op hoofdlijnen hetzelfde blijft, zoals de planningsvrijheid voor opdrachtnemers om hun werkzaamheden voor Kustlijnzorg binnen twee jaar uit te voeren en de niet-werkbare periode tijdens zomermaanden juli en augustus voor strandsuppleties. Vanaf 2024 geldt de bestekseis dat werkzaamheden binnen een maximumperiode uitgevoerd moeten worden. Uitgangspunt blijft dat de risico's liggen bij wie deze het beste kan beheersen. Bij de actualisatie van de inkoopstrategie worden nu de mogelijkheden van een portfolio aanpak onderzocht. De opdrachten worden steeds aanbesteed in contracten die achtereenvolgens worden gepubliceerd. Tussen augustus en september 2024 worden de suppleties aanbesteed voor uitvoeringsperiode 2025-2026. In het [suppletieprogramma 2024-2027](#) zijn alle geprogrammeerde suppleties terug te vinden.

- **Duurzaamheid**

Bouwstenen voor die duurzaamheidsaanpak zijn onder meer het 'Transitiepad Kustlijnzorg en Vaargeulonderhoud' (duurzaamheid) en 'Innovaties in de kustlijnzorg' (innovatiepartnerschap met marktpartijen). *Harry Zondag*, strategisch adviseur baggermarkt en tevens dagvoorzitter tijdens deze marktinformatiedag, vertelde waar we nu staan met het Transitiepad Kustlijnzorg en Vaargeulonderhoud' (TPKV). In dit programma ligt de focus op het geleidelijk minimaliseren van emissies, overstappen naar duurzame energiedragers en circulair omgaan met zand en bagger. De aanpak is adaptief en gericht op versnellen waar dat kan. De milieukosten-indicator (MKI) blijft ook de komende tijd een belangrijk gunningscriterium. Daarnaast worden in nieuwe contracten de

verbetermogelijkheden benut. Rijkswaterstaat werkt aan een koploperaanpak om vooruitstrevende bedrijven te ondersteunen. De eisen voor zeegaand materieel worden in alle contracten ingevoerd via een 'ingroeipad basisniveau' en in de loop van de tijd tot 2030 steeds strenger. Dat geldt zowel voor de emissieklassen als voor de duurzame energiedragers. In koploperprojecten streeft Rijkswaterstaat ernaar om ook het 'ingroeipad ambitieniveau' vorm te geven en ruimte voor innovatie te creëren. Met name op het gebied van de zogenaamde RFNBO's (renewable fuels of non-biological origin) en HE (Hernieuwbare Elektriciteit) gaat Rijkswaterstaat zich inspannen voor de gestelde percentages van het ingroeipad 'ambitieuw' op dit gebied. Ook worden mogelijkheden bekeken om het werken op het strand schoner en energiezuiniger te maken.

- **Innovaties in de Kustlijnzorg**

Rutger Rebel, programmamanager Innovatie en Markt, gaf een update over Innovaties in de Kustlijnzorg (IKZ). Bij aanbestedingen vanuit IKZ in 2018 en 2019 zijn meer dan 20 innovaties ingeschreven, om de Kustlijnzorg substantieel duurzamer te maken. Met de meest kansrijke is een innovatiepartnerschap afgesloten. Het 'innovatiepartnerschap' is een aanbestedingsvorm uit het Europese aanbestedingsrecht waarbij overheid en markt een innovatie gezamenlijk ontwikkelen in fases. Aan het eind van elke fase evalueren beide partijen en besluiten zij of de innovatie naar de volgende fase kan. Op dit moment zijn er nog drie innovaties in ontwikkeling: de ULEV (Jan de Nul), de Zandvleugel (Waardenburg Ecology) en de waterstofhopper (Royal IHC). Eind 2024 rondt het programma af. Naar verwachting kan het traject voor de ULEV dit jaar afgerond worden en de Zandvleugel en de Waterstofhopper worden doorontwikkeld in een traject buiten IKZ, omdat dit buiten de scope van IKZ valt. Zie ook www.rws.nl/innovatieskustlijnzorg

- **Ontploffbare Oorlogsresten**

Vanaf de aanbesteding van 2024 werkt Rijkswaterstaat met een vernieuwde aanpak voor ontplofbare oorlogsresten (OO), hier toegelicht door *Luuk Arlar*. Zowel in de tenderfase als tijdens de uitvoering komen er vaak vragen over de omgang met oude munitie: hoe groot is het risico, wat zijn adequate beheersmaatregelen en welke verplichtingen hebben opdrachtgevers en opdrachtnemers hierin? Samen met infrabeheerder TenneT heeft Rijkswaterstaat technische en statistische onderzoeken laten uitvoeren naar de risico's van OO (o.a. door Crisislab, TNO en Deltares). In combinatie met lessons learned hebben deze studies geleid tot een hernieuwde werkwijze. Bij de aanbesteding verstrekt Rijkswaterstaat informatie over de aanwezigheid van OO, vanaf 2024 met een informatiepakket met verdiepende informatie over risico's, beheersmaatregelen en het juridische kader. Het verplicht te volgen werkproces OO verdwijnt. In plaats daarvan wordt OO net als andere arbeidsrisico's opgenomen in het integraal veiligheidsplan. Door het verbeteren van de informatievoorziening aan de voorkant scheppen we de randvoorwaarden voor veilig werken en hopen we de kennispositie van opdrachtgever en opdrachtnemers te verbeteren. Zo ontstaat een meer gelijk speelveld bij aanbesteding en worden aannemers minder afhankelijk van de sterk variërende adviezen van specialisten.

- **Registratiesysteem M.A.R.S.**

MARS is een door Rijkswaterstaat ontwikkeld meet- en registratiesysteem voor zoute baggerwerken. De afkorting MARS staat voor 'Monitoring And Registration System' en het systeem wordt beheerd door de Mars Support groep (MSG). *Pascal Zijlma*, coördinator van MSG, besprak de nieuwe releases 2.4 en 2.5 van het systeem, met diverse nieuwe functionaliteiten en aanpassingen en bugs die zijn verholpen. *Michelle Rodgers* vertelde over toekomstige ontwikkelingen voor het opslaan van MKI-parameters in MARS, zoals stikstofemissies (NOx), brandstofgebruik, CO₂ en motorvermogen. In ontwikkeling is verder een baggerdashboard waarmee o.a. trendanalyses kunnen worden gemaakt. Ook kan MARS straks dienen als registratiesysteem voor ander baggermaterieel dan sleephopperzuigers. Meer nieuws volgt in het Ketenoverleg MARS najaar 2024.

In gesprek

Na afloop van de inhoudelijke presentaties was er ruimte voor vragen. In de middag konden de circa twintig deelnemers van marktpartijen verder in gesprek gaan met medewerkers van Rijkswaterstaat over de genoemde en overige onderwerpen. De dag werd afgesloten met een optionele rondleiding bij de Maeslantkering en een borrel. Zowel deelnemers als organisatoren beoordeelden de dag als succesvol en voor herhaling vatbaar.

Voor de volgende keer nodigt Rijkswaterstaat (markt)partijen uit om de inhoud van de volgende bijeenkomst mee vorm te geven en nu alvast ideeën en suggesties te delen, zodat we samen een nog waardevollere dag kunnen organiseren. We kijken uit naar alle input en hopen volgend jaar nog meer (markt)partijen te mogen verwelkomen. De uitnodiging wordt ook dan weer gepubliceerd op TenderNed.

Meer weten?

- **Over Kustlijnzorg, meerjarig suppletieprogramma en uitvoering zandsuppleties:**
 - Suppletieprogramma 2024-2027:
[Kust | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#) / [Uitvoeringsprogramma Kustlijnzorg | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)
 - Publiekswaite Rijkswaterstaat (o.a. planning suppletieprojecten):
www.rijkswaterstaat.nl/kustonderhoud
- **Over ZD A Baggeren en Bergingen:**
 - Publiekswaite Rijkswaterstaat: [Baggeren \(rijkswaterstaat.nl\)](http://Baggeren(rijkswaterstaat.nl))
 - Informatiepunt Leefomgeving, dossier Waterbodems, Baggeren: [Baggeren | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

